

2.2.1 De familieraad in de GGZ

De familieraad

- is een medezeggenschapsorgaan binnen een GGZ-instelling
- behartigt de belangen van familie
- stimuleert goed familiebeleid als integraal onderdeel van de kwaliteit van zorg in de instelling.

De familieraad bestaat uit familieleden en naastbetrokkenen van cliënten die in de instelling verblijven en/of onder behandeling zijn.

Afhankelijk van de grootte of de geografische spreiding van een instelling kunnen er deelraden actief zijn die zich specifiek bezighouden met bijvoorbeeld een locatie of een zorggroep. Een centrale familieraad, met daarin vertegenwoordigers vanuit de verschillende deelraden, onderhoudt in zo'n geval het contact met de Raad van Bestuur, en bewaakt het overall familiebeleid.

Geen wettelijk kader

In tegenstelling tot de cliëntenraad, heeft de familieraad geen wettelijke status. De SLKF streeft hier wel naar. De taken, bevoegdheden, rechten en plichten van de familierraden zijn dus niet op landelijk niveau geregeld en kunnen per GGZ-instelling verschillen.

Samenwerkingsovereenkomst met de Raad van Bestuur

Om de formele positie van de familieraad te waarborgen, moet de familieraad een samenwerkingsovereenkomst sluiten met de Raad van Bestuur. In deze samenwerkingsovereenkomst worden de taken, bevoegdheden, rechten en plichten van de familieraad in relatie tot de GGZ-instelling vastgelegd. Deze kunnen vergelijkbaar zijn met die van de cliëntenraad.

In de samenwerkingsovereenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:

- Wat de taken van de familieraad zijn
- Dat de familieraad recht heeft op overleg met de Raad van Bestuur
- Dat de familieraad tijdig de informatie ontvangt van de Raad van Bestuur die nodig is om goed te kunnen functioneren
- Dat de Raad van Bestuur de familieraad tijdig om advies vraagt
- Dat de familieraad gevraagd en ongevraagd advies uit kan brengen aan de Raad van Bestuur

Daarnaast worden er afspraken gemaakt over:

- Voldoende ambtelijke en secretariële ondersteuning
- Een eigen budget
- De mogelijkheid om scholing te volgen
- Een plek op de website van de GGZ-instelling
- Informatiemateriaal over en van de familieraad, voor familie

Taken van de familieraad

Zoals gezegd houdt de familieraad zich bezig met het behartigen van de belangen van familie door goed familiebeleid in de instelling te stimuleren. In dat familiebeleid wordt de rol van familie bij behandeling en begeleiding van de cliënt vastgelegd.

Binnen de belangenbehartiging onderscheiden we:

- **Individuele belangenbehartiging**
in de vorm van informeren en ondersteunen van familie. Hierin staat de familieraad niet alleen: ook de instelling zelf, de familievertrouwenspersoon en familieverenigingen zijn actief op dit gebied. Het is belangrijk om goed af te stemmen wie wat doet. De familieraad kan zich op het gebied van de individuele belangenbehartiging beperken tot de rol van verwijzer.
- **Collectieve belangenbehartiging**
ofwel beleidsbeïnvloeding op instellingsniveau. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen het bevorderen van de kwaliteit van de zorg en het ontwikkelen, implementeren en borgen van familiebeleid. Beide zijn primair de taak van de instelling, maar met name bij het bevorderen van het familiebeleid kan de familieraad een adviserende en ondersteunende rol op zich nemen.

Meer informatie:

In de SLKF Handleiding Familiebeleid

- 1.2 Criteria familiebeleid vanuit cliënten- en familieperspectief
- 2.2.2 Modelovereenkomst familieraad – Raad van Bestuur
- 2.2.3 Voorbeelden van overeenkomsten familieraad-Raad van Bestuur
- 3.1 De rol en positie van familieraden bij het bevorderen van familiebeleid in de GGZ